

SAKSPAPIR

Saksnr	Utval	Type	Dato
064/15	Formannskapet	PS	03.09.2015

Saksbehandlar	ArkivsakID
Hogne Haugsdal	15/4

HØYRINGSUTTALE - FORSLAG OM Å ENDRE EIENDOMSSKATT PÅ VERK OG BRUK

Vedlegg:

Høyingsuttalelse til forslag om å fjerne eiendomsskatt på verk og bruk
Høyingsuttale frå NPK

Rådmannen sitt framlegg til vedtak

- Kommunestyret stillar seg bak uttalen til Nettverk av Petroleumskommunar (NPK).
- Kommunestyret ser at dei føreslåtte endringane for eigedomsskatt på verk og bruk vil ha store negative konsekvensar for Lindås kommune, og krev at endringane ikkje vert sett i verk.

Formannskapet - 064/15

FO - behandling:

Framlegg frå B.Vatnøy-Frp:

Lindås kommune stettar endringsframlegget: eigedomsskatt på verk og bruk. For Lindås og nokre andre kommunar slår dette mykje ut økonomisk. Av den grunn ynskjer vi at kommunar som vert særskilt ramma får ein overgangsordning på t.d. 4 år med nedtrapping som gjer det mogleg å gjennomføra endringa i drift på ein god måte.

Framlegget fekk 2 røyster (B.Vatnøy-Frp og N.Øvreås-Frp) og fall.

Rådmannen sitt framlegg vart vedteke med 9 røyster.

FO - vedtak:

- Kommunestyret stillar seg bak uttalen til Nettverk av Petroleumskommunar (NPK).
- Kommunestyret ser at dei føreslåtte endringane for eigedomsskatt på verk og bruk vil ha store negative konsekvensar for Lindås kommune, og krev at endringane ikkje vert sett i verk.

Saksopplysningar:

Politisk handsaming

Saka skal avgjerast i formannskapet.

Saksopplysningar:

Bakgrunn

Finansdepartementet har i brev 18. juni 2015 sendt på høring forslag om å endre eigedomsskatt på verk og bruk. Høringsfristen er 18. september 2015.

Finansdepartementet legg fram to alternative forslag, som begge foreslår å fjerne «produksjonsutstyr og installasjonar» frå eigedomsskattegrunnlaget for verk og bruk. I alternativ 2 blir det foreslått at «verk og bruk» blir fjerna som eigen kategori. I 2014 var det 343 kommunar som hadde eigedomsskatt på verk og bruk, og alle kommunane vil bli råka av forslaget til endringane.

Vurdering – konsekvensar for Lindås kommune

Begge alternativa som er foreslått betyr i realiteten ei avskaffing av eigedomsskatt på verk og bruk, og ein står igjen med eigedomsskatt på bygning og tomt. Forslaget vil ha særlig negativ effekt på kommunar med store industrianlegg, og spesielt kommunar med prosessanlegg, som til dømes raffineri. Det er gjort vurderingar på at takstane vil bli redusert med 80 – 90%. Lindås kommune er med i Nettverk for Petroleumskommunar (NPK), og desse kommunane har sendt inn eiga felles høyringsuttale som ligg vedlagt saka. **Lindås kommune stillar seg bak høyringsuttale frå NPK-kommunane.**

I den vidare vurderinga legg rådmannen vekt på dei konkrete konsekvensane for Lindås kommune med forslaget til å endre eigedomsskatt på verk og bruk.

Store konsekvensar for kommuneøkonomien.

Dersom forslaget som kjem fram i høyringa blir vedtatt, vil dei direkte konsekvensane for Lindås kommune bli kr 155,8 mill. lågare inntekt enn dagens nivå. Av desse inntektene går i dag kr 124 mill. direkte til å finansiera drifta i Lindås kommune, noko som utgjer om lag 210 årsverk.

Ei reduksjon i eigedomsskatteinntektene vil i hovudsak råke sektorane skule og pleie og omsorg. Ved same prioritering som kommunen har i dag, vil det tilsvare:

- Ein reduksjon på 42 pedagogar innan skule/oppvekst. Det er i dag tilsett 133 pedagogar i Lindås kommune, mao. ein reduksjon på 31% opp mot dagens nivå.

- Ein reduksjon på 20 tilsette i kommunale og private barnehagar
- Ein reduksjon på 73 årsverk innan pleie og omsorg og helse og sosial, som er knytt direkte opp mot brukarar og tenesteyting.
- Ein reduksjon på 75 årsverk knytt til eigedomsforvaltning byggvedlikehald, vegvedlikehald, samfunnsutvikling, administrativ styring og støttefunksjonar.

Lindås kommune har eit omfattande investeringsprogram i den komande økonomiplanperioden (2016 – 2019), mellom anna er det lagt inn bygging av tre nye skuler. Ein reduksjon av inntektsgrunnlaget, slik det er føreslått i høyringa, vil kunne føre til total investeringsstopp i Lindås kommune.

Offentlege investeringar og eigedomsskatt i Lindås kommune

Eigedomsskatt på verk og bruk har eksistert i over 100 år, og integrerte maskineri og tilbehør har i alle år inngått i skattegrunnlaget. Eigedomsskatt var ein føresetnad for Lindås kommune sitt samtykke til etablering av ilandføringsanlegg på Mongstad på 1970-tallet, og nye etableringar og utvidingar seinare. Før industrien kom var Mongstad jomfrueleg terreng, og både hus, hytter og bønder har måtte vika for industrien. I dag har kommunane satt av cirka 10.000 dekar til næringsareal i Mongstad-området.

Ved etableringa av Mongstad som industriområde, hadde kommunen store kostnader med tilrettelegging, m.a. store bustadfelt og ny senterdanning i Lindås-området. Kommunen vart beden om å førebu seg, og industrien var tydeleg på at kommunen måtte byggje opp heile nordre-delen av regionen, med skular, barnehagar og andre offentlege tilbod. Kommunen investerte tungt på fleire område og la til rette bustadtomter, delvis tilrettelagt med infrastruktur. Kommunen tok opp store lån for å setje i verk dei offentlege investeringane. Fleire av områda er ikkje tatt i bruk før i nyare tid. Slik kan sei at både kommunar og næringsliv kanskje var i overkant forventningsfulle. Kommunen hadde altså gjennomført store investeringar, hadde tatt opp store lån og tok stor risiko, og satt sjølv inne med lite omsettelege bustadtomter.

I ein lang periode subsidierte kommunen også vassforsyninga, då dette var før regelverket om sjølvfinansierande tenester kom. Kommunen måtte innføra eigedomsskatt i 1987, for å handtere sine forpliktingar. Industrien avlar vidare mykje tungtransport, som også er med på å slite ned vegnettet i kommunen. Det vert også slept ut radioaktivt avfall i Fensfjorden.

Industrivekst krev nye investeringar frå kommunen

Mongstad-området er i sterkt vekst, m.a. på grunn av at Johan Sverdrup-olja skal bli ilandført til Mongstad. Vidare har Statoil endra seglingsmønsteret sitt for forsyningsaktiviteten i Nordsjøen, noko som gjer at Mongstad får auka volum og enno fleire felt å forsyna. Mongstad er i ferd med å ta ein posisjon som verdas største offshore forsyningsbase. Vi veit også at Statoil arbeidar for å sjå på mogleghetene for å få raffinert olja som kjem frå Johan-

Sverdrup-feltet, noko som vil kunne forlenge produksjonen på raffineriet.

Lindås kommune har ei sentral rolle med å leggje til rette infrastruktur som støttar opp om veksten i dette området, og det er naudsynt med investeringar på fleire 100 millionar dei neste åra. Dette gjeld direkte kommunale investeringar og sjølvkostinvesteringar. Sentral infrastruktur for å støtte veksten er straum, vegar, mobil, breiband, vatn, skular, barnehagar og tilrettelegging for næringsareal.

Eigedomskatt på verk og bruk har vore eit grunnlag for Lindås kommune til å vere ein god vertkommune for næringslivet, og det var ein føresetnad for å etablere industrianlegg i distriktet. Lindås kommune meiner at forslaget om endring av eigedomskatt for verk og bruk vil bryte med samfunnskontrakten, som seier at vertskommunane skal ha noko igjen for etablere store industrianlegg. Lindås kommune er opptatt av å leggje til rette for ny vekst og utvikling, men dette kan bli utfordrande når store delar inntektsgrunnlaget fell bort. Det kviler ei forplikting for industrien å bidra tilbake til samfunnet.

Staten er den store vinnaren – ikkje næringslivet

I forslaget frå departementet blir det hevda at endringane vil gje betydeleg skattelette til næringslivet. Slik Lindås kommune ser det, vil det vere staten som vil få betydeleg skattelette. Begge alternativa i høyringsforslaget vil først og fremst gje skattelette til store industrianlegg og til halv- og heiloffentlege selskap, som til dømes Statoil, Norske Shell, Gassco, Statnett og Statkraft. Dette bidrar til at inntekter blir flytta frå kommunane til staten.

Lindås kommune har berre eigedomskatt på verk og bruk, og det er mange andre kommunar som praktiserer det same. Når desse kommunane, inkludert Lindås, mister ein stor del av inntektsgrunnlaget, vil det truleg vere naturleg søke andre inntektsmuligheiter. Konsekvensen kan vere at mange kommunar må innføre eigedomskatt på næring, hus og hytter. Det kan gå utover ein større del av næringslivet, enn om ein berre har eigedomskatt på verk og bruk.

Lindås kommune er også spørjande til argumentasjonen om kvifor kraftanlegg ikkje skal vere inkludert i endringane for verk og bruk. Ein argumenterer med at kraftanlegg bidrar til store naturinngrep. Lindås kommune vil gjerne understreke at eit ilandføringsanlegg også bidrar til betydelege naturinngrep.

Stopp for kommunereformarbeidet

Kommunereforma er eit sentralt arbeid som pågår rundt om i heile landet. Lindås kommune er i gang med reelle forhandlingar med fleire andre kommunar, med mål om ei avklaring

våren 2016. Forslaget frå departementet om endringar i eigedomskatt vil ha så store negative konsekvensar for Lindås kommune, at heile kommunereformarbeidet må setjast på vent. I høyringsforslaget frå departementet legg ein opp til at endringane skal skje frå 01.01.2017, det betyr at Lindås kommune må gjennom ein omfattande omstillingsprosess. Det vil ikkje vere mulig å gjennomføre både omstillingsprosess og kommunereformarbeid samtidig, det vil bli for stor belastning på organisasjonen.

Konklusjon:

Forslaget til endringar i eigedomsskatt for verk og bruk vil få dramatiske konsekvensar for Lindås kommune og store delar av kommunane i landet. Lindås kommune krev derfor at dei føreslåtte endringane ikkje blir sett i verk.